

Tarımın geleceği teknolojiye

Tarımda teknoloji kullanımı konusunda İngiltere ile Türkiye arasında işbirliğinin sağlanması amacıyla düzenlenen toplantılar ve inceleme gezisi kapsamında geçen hafta 3 gün Londra'daydık.

Londra, önemli finans merkezlerinden birisi olarak bilinir. İngilizler, "burası finans merkezi, tarımla işimiz olmaz" demiyor. Londra ve çevresi aynı zamanda tarım teknolojisi üreten çok önemli kurum ve kuruluşların da merkezi konumunda.

Ülkedeki çiftçilerin ihtiyaç duyduğu teknolojilerin üretilmesi, araştırma-geliştirme çalışmalarının yapılması ve kullanıma sunulması bu kurumlar tarafından gerçekleştiriliyor. Geliştirilen teknolojiler aynı zamanda ihraç ediliyor.

İngiltere'nin Ankara'daki Büyükelçiliğın finansman desteği ile Boğaziçi Üniversitesi'nin sürdürdüğü "Agri-Tech Sektöründe İngiltere-Türkiye Ortaklığını Desteklemek İçin Kapasite Geliştirme ve Ağ Oluşturma Projesi" kapsamında iki ülke arasında teknoloji transferi ve işbirliği sağlanması hedefleniyor.

Bu amaçla Londra'da yapılan toplantılara Türkiye'den, Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Gökhan Özertan, Prof. Dr. Arzu Tektaş, Boğaziçi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Genel Müdürü Bülent Üner, Proje Koordinatörü Arzu Sarı, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hijran Yavuzcan, Akdeniz Üniversitesi Gıda Güvenliği ve Tarımsal Araştırmalar Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet İnan, Tarımda teknoloji kullanımını geliştirmek ve yaygınlaştırmak için faaliyet gösteren Doktor'un CEO'su Tanzer Bilgen ve Doktor Kurumsal İletişim Sorumlusu Dr. Kerem Kabadayı katıldı.

Toplantılarda Türkiye ve İngiltere'nin tarımdaki durumu, işbirliği olanaklarının yanı sıra projenin amacı ve hedefleri anlatıldı. İngiltere tarafından katılan uzmanlar tarımda teknoloji kullanımı, gıda güvenliği, gıda tedarik zincirinde yaşanan sorunlar, çözüm önerileri gibi işbirliği yapılabilecek alanlarda sunumlar yaptı.

Ayrıca, dünyanın ilk tarımsal araştırma kurumu olarak bilinen ve 1843 yılından bu yana tam 173 yıldır faaliyet gösteren Rothamsted Tarımsal Araştırmalar Merkezi'ni ziyaret ederek yaptıkları araştırma ve ürettikleri teknolojiler hakkında bilgiler aldık.

Cambridge'te bitki temelli tarımın ve bahçeciliğın uluslararası rekabet edebilirliğini ve sürdürülebilirliğini iyileştirmek için bağımsız ve iş odaklı bir küme organizasyonu olan Agri Tech East'i ziyaret ettik.

Toplantılarda öne çıkan konuları, yeni teknolojileri, araştırma ve geliştirme çalışmalarını, iki ülke arasında işbirliği olanaklarını yarın daha ayrıntılı olarak yazacağız.

Bugün daha genel bir değerlendirme yapmak gerekirse, tarımda teknoloji kullanımı bir zorunluluk olarak görülüyor. Bugüne kadar tarım alanlarının çok hoyratça kullanılması nedeniyle toprağın ve çevrenin kirlenmesi, hastalık ve zararlıların artması insanoğlunu yeni arayışlara, yeni teknolojilerle çözüm üretmeye zorluyor.

Tarımda büyük veriye, bilgiye, teknolojiye sahip olan, tarımsal üretimde, verimlilikte, tedarik zincirinde yaşanan sorunların çözümünde daha büyük avantaja sahip oluyor. Bu nedenle yapılan araştırmalar, geliştirilen teknolojiler bugüne kadar olan birikimin, bilginin en yararlı şekilde kullanılması büyük önem taşıyor. Tarımın geleceği de buna bağılı olarak gelişiyor. Tarımsal üretimde, gıda tedarik zincirinde bundan sonra uzaktan algılama, sensörler, robotlar daha fazla yer alacak. Üretim bu teknolojilerin desteği ile yapılacak. Bir çok hastalık ve zararlı bu teknolojiler kullanılarak tespit edilecek ve çözüm sunulacak.

Boğaziçi Üniversitesi'nin tarımda teknoloji kullanımının yaygınlaşması amacıyla sürdürdüğü proje bu anlamda çok önemli bir başlangıç olacak. Proje, Türkiye'deki tarımsal kapasiteyi güçlendirmek, tarımsal teknoloji sektörünü geliştirmek, teknoloji aktarım ofisleri, teknoparklar ve yenilik merkezlerini bilgi yayma faaliyetlerinde

bütünleştirerek endüstri ile akademi arasındaki işbirliğinin arttırılmasını hedefliyor. Londra'da gerçekleştirilen ilk toplantıdan sonra ikinci toplantı Ocak ayında İstanbul'da yapılacak. Bu toplantıdan sonra projenin tüm detayları, yapılabilecek işbirlikleri kamuoyuna açıklanacak.

Yazıyı okuyunca hemen aklınıza "İngiltere Türkiye'ye teknolojisini satacak" diye düşünmeyin. Kaldı ki, ziyaret ettiğimiz kurumlar ticari kurumlar değil. Bilimsel araştırma yapan ve bunları ilgilenen herkesle paylaşan kurumlar.

Proje ile ortak bir platform oluşturulması, daha çok işbirliği ve ortak çalışmalar yapılması öngörülüyor.

Londra'da ilk gün yapılan toplantıda Doktor CEO'su Tanzer Bilgen, Türkiye'de tarımsal üretimde kullandıkları simülasyonları, Türkcell ile çiftçilere sundukları hizmetleri anlatınca yanımda oturan Agri Metrics Kuruluşunun CEO'su David Flanders yakından ilgilendi. David Flanders, İngiltere'de tarıma son yıllarda ilginin arttığını başka alanlarda eğitim gören gençlerin tarım şirketi kurarak bu alana yatırım yaptıklarını söyledi. Doktor'ın çiftçilere yönelik kurduğu abone sistemi ile bilgi aktarımı ve üretim sürecinin takip edilmesi sistemini İngiltere'de kurabileceklerini söyledi. Bir ürünle ilgili sorun çıktığında geriye dönük olarak bu ürünü kimin ürettiğini, sorunun nereden kaynaklandığını tespit etmek istediklerini anlattı.

Özetle, ister büyük, isterse küçük aile işletmesi olsun tarımın geleceği teknolojinin kullanımından geçiyor. Ayrıntıları yarın paylaşacağız.